

Подизање и гајење шума у Републици Србији, 2011.**– Методолошка објашњења –**

Извештај о подизању и гајењу шума у државној и приватној својини ради се у годишњој периодици, на основу података добијених од извештајних јединица јавних предузећа „Србијашуме“ и „Војводинашуме“, као и јавних предузећа националних паркова. Подаци се прикупљају и од радних организација у којима је шумарство главна или споредна делатност. У овом саопштењу исказују се подаци о радовима извршеним на вештачком пошумљавању земљишта, затим подаци о радовима извршеним на нези и мелиорацији високих, изданачких и осталих категорија шума, као и подаци о подизању плантажа и интензивних засада.

Подаци о вештачком пошумљавању земљишта односе се на вештачко пошумљавање површина у шумама (стара и нова сецишта, голети) и изван шума (крш, голети, живи песак, еродирано и пољопривредно земљиште). Подаци о нези и мелиорацији високих, изданачких и осталих категорија шума приказују радове који су у овим шумама извршени током једне календарске године. Подаци се односе на радове који су у вези с негом подмлатка, чишћењем, проредама, обогаћивањем шума (четинари и лишћари), припремом и негом земљишта, конверзијом, реконструкцијом, супституцијом, ресурекцијом и попуњавањем. Чишћење је мера неге шума којом се из шума уклањају сва она стабла која у њој не треба да остану из било којих разлога, изузимајући она која условљавају прореду. Прореда је главна мера неге шума, а њен циљ је да се путем сече обезбеди развој стабала која су квалитетно најбоља у биолошком и техничком погледу. Обогаћивање шума значи уношење (интродукција) четинара и племенитих лишћара у постојеће шуме ради њиховог обогаћивања, тј. ради повећања економске вредности. Припрема и нега земљишта подразумевају радове на одводњавању, наводњавању, припреми за природно пошумљавање састојина и сл. Конверзија значи претварање ниских у високе шуме, односно превођење шума из нижег у виши узгојни облик гајења. Реконструкција је мелиоративна мера: на одређеној површини шума се посече чистом сечом и онда се изврши пошумљавање те површине. Супституција је мелиоративна мера која такође подразумева чисту сечу шума на одређеној површини, али се та површина затим пошумљава истом врстом која је посечена. Ресурекција је мера којом се шикаре, сечом стабалаца на пањ, претварају у изданачке шуме. Попуњавање састојина значи попуњавање мањих празнина, првенствено у деградираним шумама и шикарама, врстама дрвета из којих је састојина већ састављена.

Подаци о подизању плантажа и интензивних засада односе се на шуме подигнуте од селекционисаног садног материјала с кратком опходњом и интензивним прирастом. Приказују се и подаци о заштитним појасевима, а то су сви плантажни засади који имају првенствено заштитну функцију (заштита од ветра, поплава и суша). Исказују се само оне површине код којих је употребљен селекционисани садни материјал брзог раста. Ови подаци не обухватају дрвореде подигнуте поред путева, канала, на међама, као ни групице стабала која се налазе на пољопривредном земљишту.

1. Вештачко пошумљавање – без подизања плантажа и интензивних засада¹⁾

ha

	Површина пошумљеног земљишта									
	укупно	у шумама			изван шума					
		свега	сецишта	голине	свега	крш, голет	живи песак	еродирано земљиште	пољопривредно земљиште	остало земљиште
2010	2204	1355	1121	234	849	154	-	4	393	298
2011	2821	1834	1307	527	987	187	-	18	312	470
Индекс 2010 = 100	128	135	117	225	116	121	-	450	79	158
Република Србија	2821	1834	1307	527	987	187	-	18	312	470
Београдски регион	38	38	11	27	-	-	-	-	-	-
Регион Војводине	1333	1224	898	326	109	-	-	-	30	79
Регион Шумадије и Западне Србије	848	317	205	112	531	125	-	18	282	106
Регион Јужне и Источне Србије	602	255	193	62	347	62	-	-	-	285
Регион Косово и Метохија

¹⁾ Обухваћене су државне и приватне шуме.

2. Подизање плантажа и заштитних појасева¹⁾

	Република Србија					
	укупно	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија
2010	5239	71	5079	23	66	...
2011	6547	199	6263	33	52	...
Индекс 2010 = 100	125	280	123	143	79	...
Плантаже	6547	199	6263	33	52	...
С пољопривредним културама	579	-	542	-	37	...
Без пољопривредних култура	5968	199	5721	33	15	...
Заштитни појасеви	17	-	17	-	-	...
С пољопривредним културама	17	-	17	-	-	...
Без пољопривредних култура	-	-	-	-	-	...

¹⁾ Обухваћене су државне и приватне шуме.

3. Индекси вештачког пошумљавања, 2009–2010.

2009 = 100

	Република Србија					
	укупно	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија
2010	2205	47	758	803	597	...
2011	2821	38	1333	848	602	...
Индекс	128	81	176	106	101	...

4. Гајење шума, 2011.

	Нега и мелиорација шума												
	укупно	у шумама у приватној својини					у шумама у државној својини						
		свега	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косова и Метохије	свега	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косова и Метохија
Нега високих шума													
Нега подмлатка	5650	21	-	-	5	16	...	5629	36	4931	389	273	...
Чишћење	1643	432	-	-	266	166	...	1211	5	89	793	324	...
Прореди	33330	13771	-	-	10568	3203	...	19559	306	690	9943	8620	...
Обогађивање шума	291	7	-	-	-	7	...	284	-	92	189	3	...
Четинари	22	7	-	-	-	7	...	15	-	-	12	3	...
Лишћари	269	-	-	-	-	-	...	269	-	92	177	-	...
Припрема и нега земљишта	3530	-	-	-	-	-	...	3530	-	3328	158	44	...
Конверзија	121	-	-	-	-	-	...	121	-	-	121	-	...
Супституција	13	-	-	-	-	-	...	13	-	9	-	4	...
Реконструкција	390	264	-	-	264	-	...	126	-	-	-	126	...
Нега изданацких шума													
Нега подмлатка	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-	-	-	...
Чишћење	360	229	-	-	2	227	...	131	43	56	27	5	...
Прореди	31826	20127	-	-	6662	13465	...	11699	516	1132	4439	5612	...
Обогађивање шума	416	-	-	-	-	-	...	416	-	10	-	406	...
Четинари	406	-	-	-	-	-	...	406	-	-	-	406	...
Лишћари	10	-	-	-	-	-	...	10	-	10	-	-	...
Припрема и нега земљишта	80	-	-	-	-	-	...	80	-	79	1	-	...
Конверзија	588	452	-	-	82	370	...	136	-	81	2	53	...
Супституција	1	1	-	-	1	-	...	-	-	-	-	-	...
Реконструкција	103	61	-	-	48	13	...	42	-	31	1	10	...
Мелиорација осталих шума													
Нега подмлатка	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-	-	-	...
Чишћење	7	-	-	-	-	-	...	7	-	-	-	7	...
Прореди	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-	-	-	...
Обогађивање шума	17	-	-	-	-	-	...	17	-	1	16	-	...
Четинари	16	-	-	-	-	-	...	16	-	-	16	-	...
Лишћари	1	-	-	-	-	-	...	1	-	1	-	-	...
Конверзија	10	-	-	-	-	-	...	10	-	-	-	10	...
Супституција	5	1	-	-	1	-	...	4	-	-	4	-	...
Ресуреција	36	29	-	-	24	5	...	7	-	2	-	5	...
Попуњавање	18	-	-	-	-	-	...	18	-	-	18	-	...

5. Вештачко пошумљавање, по врстама дрвећа, 2011.

ha

	Укупно	У шумама у приватној својини					У шумама у државној својини						
		свега	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косова и Метохија	свега	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косова и Метохија
Укупно	2821	807	-	-	486	321	...	2014	38	1333	362	281	...
Четинари	1117	603	-	-	392	211	...	514	-	29	345	140	...
Смрча	747	468	-	-	340	128	...	279	-	-	198	81	...
Јела	9	-	-	-	-	-	...	9	-	-	9	-	...
Црни бор	218	64	-	-	3	61	...	154	-	19	97	38	...
Бели бор	133	66	-	-	48	18	...	67	-	10	39	18	...
Вајмутов бор	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-	-	-	...
Дуглазија	7	2	-	-	1	1	...	5	-	-	2	3	...
Ариш	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-	-	-	...
Остали четинари	3	3	-	-	-	3	...	-	-	-	-	-	...
Лишћари	1704	204	-	-	94	110	...	1500	38	1304	17	141	...
Буква	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-	-	-	...
Храст	500	5	-	-	2	3	...	495	13	465	-	17	...
Багрем	195	107	-	-	67	40	...	88	-	55	-	33	...
Остали тврди лишћари	163	9	-	-	8	1	...	154	4	55	14	81	...
Топола	741	83	-	-	17	66	...	658	20	625	3	10	...
Остали меки лишћари	105	-	-	-	-	-	...	105	1	104	-	-	...

Напомене уз објављене податке

Републички завод за статистику од 1999. године не располаже појединим подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно). Обим радова на пошумљавању у 2011. већи је у односу на претходну годину за 28%. Од четинарских врста дрвета, најзаступљенија је смрча, са 747 ha пошумљене површине, а од лишћарских врста дрвета, најзаступљенија је топола, са 741 ha пошумљене површине. Радови на подизању плантажа и заштитних појасева у 2011, у односу на претходну годину, повећани су за 1.308 ha.

Издаје и штампа: Републички завод за статистику, Београд, Милана Ракића 5
Телефон: 011 2412-922 (централа) • Телефакс: 011 2411-260 • www.stat.gov.rs
Одговара: проф. др Драган Вукмировић, директор
Тираж: 20 • Периодика излажења: годишња